

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	34484
Nom	Patologia del sistema nerviós
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1204 - Grau de Medicina	Facultat de Medicina i Odontologia	5	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1204 - Grau de Medicina	14 - Formació clínica humana III	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
ROLDAN BADIA, PEDRO LUIS	40 - Cirurgia
SEVILLA MANTECON, MARIA TERESA	260 - Medicina

RESUM**ASPECTES GENERALS**

- “Patologia del sistema nerviós” és una assignatura que s'imparteix conjuntament entre els Departaments de Medicina (Neurologia) i Cirurgia (Neurocirugia).
- La distribució de continguts i càrrega lectiva és de : 60 % Neurologia i 40% Neurocirugia

OBJECTIUS

L'objectiu general és formar professionals amb els suficients coneixements teòrics i pràctics, actituds i destreses que els capacitin per al reconeixement i maneig de les malalties del sistema nerviós més freqüents a les quals el metge general hagi d'afrontar en la pràctica clínica diària

Objectius específics

- Conèixer les malalties rellevants i freqüents del sistema nerviós, la seva importància i prevalença en la població.
- Comprendre els seus mecanismes patogènics i fisiopatològics.
- Orientar un diagnòstic sindròmic i fer un diagnòstic diferencial analitzant la informació del pacient i el seu entorn.
- Conèixer les tècniques diagnòstiques utilitzades en el maneig de dites pacient, les bases en les quals se sustenten, la seva utilitat, indicacions i limitacions.
- Conèixer les principals opcions terapèutiques disponibles per al seu tractament mèdic o quirúrgic i la seva prevenció, així com les bases en les quals se sustenta la seva aplicació.
- Avaluar el pronòstic i aprendre a transmetre aquesta informació al pacient i els seus familiars.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES

1204 - Grau de Medicina

- Obtenir i elaborar una història clínica que continga tota la informació rellevant.
- Realitzar un examen físic i una valoració mental.
- Tenir capacitat per a elaborar un judici diagnòstic inicial i establir una estratègia diagnòstica raonada.
- Establir el diagnòstic, pronòstic i tractament, aplicant els principis basats en la millor informació possible i en condicions de seguretat clínica.
- Indicar la terapèutica més adequada dels processos aguts i crònics més prevalents, així com de les malalts en fase terminal.
- Plantejar i proposar les mesures preventives adequades a cada situació clínica.
- Adquirir experiència clínica adequada en institucions hospitalàries, centres de salut o altres institucions sanitàries, sota supervisió, així com coneixements bàsics de gestió clínica centrada en el pacient i utilització adequada de proves, medicaments i altres recursos del sistema sanitari.
- Conèixer, valorar críticament i saber utilitzar les fonts d'informació clínica i biomèdica per a obtenir, organitzar, interpretar i comunicar la informació científica i sanitària.

- Saber utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en les activitats clíniques, terapèutiques, preventives i d'investigació.
- Comprendre la importància i les limitacions del pensament científic en l'estudi, la prevenció i el maneig de les malalties.
- Organitzar i planificar adequadament la càrrega de treball i el temps en les activitats professionals.
- Capacitat per treballar en equip i mper relacionar-se amb altres persones del mateix o distint àmbit professional.
- Capacitat de crítica i autocrítica.
- Capacitat per comunicar-se amb collectius professionals daltres àrees.
- Reconeixement de la diversitat i multiculturalitat.
- Considerar ètica com a valor primordial en la pràctica professional.
- Tener capacitat de treballar en un context internacional.
- Reconèixer, diagnosticar i orientar el maneig de les patologies principals del sistema nerviós central i perifèric.
- Saber fer una anamnesi completa, centrada en el pacient i orientada a les diverses patologies, i interpretar-ne el significat.
- Saber valorar les modificacions dels paràmetres clínics en les diferents edats.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

L'alumne al final del període de la seva formació ha d'haver adquirit:

- El coneixement per a afrontar al pacient amb símptomes que impliquen el sistema nerviós i l'aptitud per a exercir la cura del pacient amb patologia neurològica-neuroquirúrgica.
- Establir un ordre de problemes i recursos per a planificar una escala de prioritats i objectius.
- Reconèixer i tractar les malalties neurològiques més comunes, valorant les de risc vital i processos urgents. Conèixer els criteris de derivació cap als serveis especialitzats.
- Aplicar la medicina preventiva per a disminuir la freqüència de les malalties neurològiques.
- Manejar les fonts d'informació bibliogràfica específiques utilitzant els mitjans al seu abast.
- Avaluar el pronòstic i saber transmetre aquesta informació al pacient i els seus familiars.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. DOCENCIA TEÒRICA

El programa constarà d'unitats temàtiques repartides en 23 lliçons (14 Neurologia i 9 Neurocirurgia)

Temes de Neurologia

1. Cefalees i àlgies craniofacials
2. Malalties vasculars cerebrals.
3. Epilèpsia.
4. Trastorns de la consciència: trastorns del son. Coma. Mort cerebral.
5. Infeccions del sistema nerviós: meningitis bacteriana aguda. Encefalitis virals i encefalopaties per prions.
6. Encefalopaties metabòliques per toxics, carencials i autoimmunes.
7. Esclerosi múltiple i altres malalties desmielinitzants.
8. Malalties que cursen amb trastorns del moviment (malaltia de Parkinson i altres malalties extrapiramidals).
9. Mareig. Vertigen central i perifèric. Atàxies cerebel·loses.
10. Deterioració cognitiva i demència.
11. Mielopaties agudes i cròniques no quirúrgiques. Malalties de la motoneurona.
12. Malalties del sistema nerviós perifèric I: Neuropaties.
13. Malalties del sistema nerviós perifèric II: Distròfies i altres malalties musculars.
14. Malalties del sistema nerviós perifèric III: Miastènia gravis. Trastorns dels parells cranials. Sistema nerviós autònom.

Temes de Neurocirurgia

15. Pressió intracranial i circulació cerebral. Hipertensió cranial. Hidrocefàlia de l'adult.
16. Neurocirurgia pediàtrica: hidrocefàlies i craniopaties. Espina bífida i altres alteracions del desenvolupament.
17. Commoció cerebral. Hematomes intracranials traumàtics.
18. Hipertensió intracranial aguda postraumàtica. Lesions secundàries i terciàries.
19. Tumors cerebrals supratentorials: síndromes topogràfiques.
20. Tumors cerebrals infratentorials: síndromes topogràfiques.
21. Patologia cerebrovascular neuroquirúrgica: aneurismes i MAV.
22. Patologia raquimedul·lar degenerativa, traumàtica i tumoral: traumatismes raquimedul·lars. Síndrome de compressió medul·lar. Siringomièlia. Nervis perifèrics.
23. Neurocirurgia funcional i estereotàctica: tractament neuroquirúrgic del dolor, epilèpsia, disquinèsies i psicocirurgia. Navegació. Cirurgia guiada per la imatge.

2. SEMINARIS I TALLERS

Seminaris de 2 hores

Neurologia

1. Anamnesi i exploració. El mètode clínic neurològic.
2. Valoració i actitud davant el malalt en estupor o coma.
3. Valoració del malalt amb epilèpsia, ús del vídeo EEG.
4. Valoració del malalt neuromuscular.
5. Valoració del malalt amb trastorns del moviment.

6. Valoració del pacient amb cefalea. Valoració del pacient amb trastorns del moviment.

7. Seminari opcional voluntari: introducció a la investigació

Neurocirurgia

8. Tumors cerebrals: Síndromes topogràfics. Diagnòstic per imatge. Marcadors AP.

9. TCE: Neuromonitorització . TCE sever. Outcome.

10. Cerebrovascular: Tipus d'aneurismes i Malformacions vasculars

11. Aspectes clínics del raquis *deneratiu, tumoral i traumatic. El FBSS.

12. Aspectes clínics dels processos pediàtrics (hidrocefàlia), funcionals (dolor, epilepsia, psicocirurgia i discinesias). Radiocirurgia. Neuronavegació i DBS.

3. PRÀCTIQUES DE CASOS CLÍNICS

Neurologia

Els casos clínics s'impartiran en el context temàtic dels seminaris i de les pràctiques clíniques.

Neurocirurgia

Els Casos clínics de Neurocirurgia es veuran durant les Practiques Cliniques en cada Centre Hospitalari sobre els aspectes pràctics de la Teoria en general.

4. PRÀCTIQUES CLÍNiques

Objectius:

Acostar a l'estudiant a la patologia neurològica/neuroquirúrgica hospitalària diària de pacients ingressats, generalment amb patologia aguda.

Conèixer la patologia neurològica/neuroquirúrgica més crònica que es revisa en consultes.

Es realitzen de forma tutelada a les dependències hospitalàries de neurologia i neurocirurgia: sala dhospitalització, consultes externes, laboratoris de tècniques i quiròfans.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Seminaris	26,00	100
Classes de teoria	26,00	100
Pràctiques clíniques	23,01	100
TOTAL	75,01	

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia de l'ensenyament es basa en el desenvolupament de diversos tipus d'activitats: a) continguts teòrics, b) continguts pràctics (seminaris i casos clínics), c) docència no presencial i d) avaluació, que inclou la realització d'exàmens presencials i l'avaluació de les activitats desenvolupades.

A les classes amb contingut teòric s'exposa, amb el suport audiovisual apropiat, una visió global de cada tema que inclou els conceptes generals, els seus fonaments i els aspectes més rellevants relacionats amb el diagnòstic, l'avaluació pronòstica, el tractament i la prevenció de les malalties del sistema nerviós.

A les classes amb contingut pràctic s'aborden els processos de decisió implicats en el diagnòstic diferencial i en el tractament dels pacients, i se subratlla el paper rellevant de l'anamnesi i l'exploració física i l'elecció adequada de les exploracions complementàries i de les diferents opcions terapèutiques. En relació amb aquestes, se subratllen dos aspectes fonamentals: d'una banda, la informació que poden aportar i les seues limitacions, i d'altra banda, les indicacions per a la seua realització. Amb aquesta finalitat, es disposa de dades i resultats d'exploracions reals a fi de discutir els seus aspectes més rellevants. Aquesta discussió s'efectua en seminaris i sessions de presentació de casos clínics.

AVALUACIÓ

a) Realització d'una prova objectiva sobre els continguts teòrics i pràctics desenvolupats durant el curs. La prova consistirà en preguntes tipus "test" sobre el temari de l'assignatura (cada pregunta tindrà crespotes possibles de quatre quals només una serà vàlida). Les preguntes encertades tindran un valor d'1 punt. Es restarà un terç per cada resposta incorrecta (0,33). Les respostes en blanc no puntuen.

b) Els continguts de les preguntes estaran en proporció a la temàtica impartida (60% Neurologia, 40% Neurocirurgia).

c) El contingut de les preguntes estarà en relació amb els temes impartits en les classes i seminaris, sustentat tot això en els llibres de consulta.

d) L'examen serà igual per a tots els grups de l'assignatura.

e) El 50% de la qualificació de l'assignatura correspon a la teoria i l'altre 50% a la docència pràctica (seminaris i pràctiques clíniques).

f) Per a aprovar serà necessari superar el 50% de la puntuació global i el 50% corresponent de cadascuna de les àrees del coneixement (Neurocirurgia i Neurologia). Si s'ha aprovat una de les dues parts solament, l'assignatura estarà suspesa però de la part aprovada (Neurologia o Neurocirurgia) es guardarà la nota per a la segona convocatòria. No es guardarà la nota per a convocatòries o anys posteriors.

g) L'Assistència a les Pràctiques Clíniques/Seminaris és obligatòria. La no assistència injustificada a més d'un 20% de les mateixes, suposarà la impossibilitat d'aprovar l'assignatura.

És requisit per a accedir a l'avançament de convocatòria d'aquesta assignatura que l'estudiant hagi cursat la totalitat de les seves pràctiques.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- NEUROLOGÍA

LIBROS GENERALES DE MEDICINA INTERNA

- Harrison: Principios de Medicina Interna. McGraw-Hill
- Farreras: Medicina Interna. Hartcourt

LIBROS DE TEXTO DE NEUROLOGÍA

- Adams y Victor: Principios de Neurología. McGraw-Hill. 9ª edición
- Bradley W: Neurología Clínica. Elsevier. 5ª edición
- Misulis E, Head Thomas. Netter Neurología Esencial. Elsevier Masson
- Rohkaman: Neurología texto y atlas. Editorial Panamericana, 3ª edición

NEUROCIRUGÍA

- Greenberg M.S. Handbook of Neurosurgery. Thieme. 79ª ed. 2021. Biblioteca.
- Greenberg M.S. Manual de Neurocirugía. Ed Journal, 2013. 2ª ed de la 7ª en inglés. Biblioteca.
- Bartomeus Jene, F. Nociones básicas de Neurocirugía. Pub. Permanyer. Lab Esteve. 2ª ed. 2011.
- Izquierdo Rojo JM, Martin Laer R, Punto Rafael JI. Neurocirugía básica para residentes. www.senec.org (página web de la Sociedad Española de Neurocirugía).

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

Siguiendo las recomendaciones del Ministerio, la Consellería y el Rectorado de nuestra Universidad, para el período de la "nueva normalidad", la organización de la docencia para el primer cuatrimestre del curso 2021-22, seguirá un modelo híbrido, donde tanto la docencia teórica como práctica se ajustará a los horarios aprobados por la CAT pero siguiendo un modelo de Presencialidad / No presencialidad en la medida en que las circunstancias sanitarias y la normativa lo permitan y teniendo en cuenta el aforo de las aulas y laboratorios docentes. Se procurará la máxima presencialidad posible y la modalidad no presencial se podrá realizar mediante videoconferencia cuando el número de estudiantes supere el coeficiente de ocupación requerido por las medidas sanitarias. De manera rotatoria y equilibrada los estudiantes que no puedan entrar en las aulas por las limitaciones de aforo asistirán a las clases de manera no presencial mediante la transmisión de las mismas de manera síncrona/asíncrona via "on line".